

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięczn. w Łodzi 3.00 złote
 " " " Kraju 4.00 "
 " " " zagran. 7.00 "
 Odnoszenie do domu 20 groszy miesięcznie
 „Głos Polski” łącznie z „Kurierem Wiecz.”
 wraz z odnoszeniem 4.80 złotych miesięczn.

Cena 15 groszy.

Redakcja i Administracja
 Łódź, Piotrkowska nr. 106.
 Telefony: Redakcji nr. 19-71,
 Administr. 199. Nocny — 799.

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy:
 1 strona i w tekście 20 groszy strona 5 szpalt.
 Nekrologi 15 " " "
 Nadesłane po tekście 15 " " "
 Zwyczajne 5 " strona 10 szpłt.
 Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 4 złote. 0000
 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane o 50 procent
 " zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej !:

Dziś wielka premiera! **Casino** Dziś wielka premiera!

„TANIEC ZŁOTA I NĘDZY”

Wielki współczesny dramat w 8-iu aktach z życia zubożonego chamstwa.

Wykonawcy — **LEE PARRY i WERNER KRAUSS.**
 ról głównych:

Nad program: **Swieży DZIENNIK GAUMONTA.**

Koncertowa ilustracja muzyczna z zastosowaniem najnowszych kompozycji.

Teatr mechanicznie wentylowany i ochładzany! Początek przedstawień o godz. 6-ej.

Odwrotna strona dyktatury.

Polska, zwłaszcza zaś pewnej koła, od lat dwóch żyły pod urokiem faszyzmu włoskiego oraz dyktatury, jaką wódz „czarnych koszul” zdołał krajowi swemu narzucić. Urokowi temu nie oparli się ani politycy polscy, ani pisarze, ani uczeni. Uznanie, jakim darzono faszyzm, nie zamykało się ściśle w zastępach endecji.

Pamiętamy niedawne oświadczenie posła Thugutta, który swe kilkudniowe doświadczenia i obserwacje na gruncie włoskim ujął w lapidarnym aforyzmie: „Gdybym urodził się Włochem, byłbym został faszystą”.

Dr. Emil Rappaport, jeden z sędziów sądu najwyższego, wróciwszy z kąpieli włoskich, nie zawahał się wystąpić na łamach półurzędowego czasopisma pro prostu z apoteozą „odnowy Włoch powojennych” pod ożywczym fchnieniem liktorskich różeg fasyzmu.

Ilekoć chodziło o wzmocnienie autorytetu rządu w obliczu ciał prawodawczych; ilekoć zbierano dowody na przeżycie się parlamentaryzmu; ilekoć wreszcie wzbierała w społeczeństwie tęsknota za silniejszą indywidualnością, zdolną nakazać sobie i uzyskać posłuch, tyle razy wpływała nazwa faszyzmu tudzież imię jego przywódcy.

Endecja, marząca o zagarnięciu jaknajszerszej władzy, a jednocześnie mająca swój interes w tem, aby jaknajszcześniejsz oślonić się przed kontrolą publiczną, złożyła w dyktaturze swe najświętsze marzenia i najpiękniejsze nadzieje.

Maximum władzy i minimum odpowiedzialności: czyż nie taki był program polityczny endecji.

Otóż program taki zdawał się najpełniejszy swój wyraz osiągać w dyktaturze zbrojnej; najświetniejszym zaś przykładem takiej dyktatury był w o-

czach endecji rząd fasyzmu we Włoszech.

Rzecz prosta, że w rękach, a zwłaszcza w mózgach endeckich, rzeczy nawet zdrowe stają się karykaturą; fasyzm zaś będący sam przez się wytworem gorączki politycznej, musiał stać się, na pniu endekim przeszczepiony, istną hyperbolą gorączki, karykaturą wtórej potęgi.

Niepodobna jednak zaprzeczyć, mimo całą przepaść, dzielącą fasyzm włoski od polskich o faszyzmie rojeń, że dyktatura Mussoliniego uderzyła, jak mocne wino, do głów nacjonalizmu polskiego. Cały szereg wybryków i awantur endeckich w okresie ostatniego roku da się zrozumieć i powiązać jedynie na tle przejściowej fazy reakcyjnej w Europie zachodniej. Najdiksze i najbardziej napaśliwie z pośród wybryków tych wynikały z naiwnych zapatrzeń się na półwysp Apeniński, kędy w pełnym słońcu XX wieku spróbowano wskrzesić i urzeczywistnić ideal Machiavellego z przed lat 400.

W obozie polskich „superpatryjotów” nie było, oczywiście, głowy Machiavellego; nie było nawet ręki Mussoliniego. Józef Haller, pasowany przez endeków na dyktatora, był raczej figurą z litanji do Matki Boskiej, niżli generałem, z prawdziwego zdarzenia. Niemniej przecież „pakt Lanckoroński” z przedsięwziętym wkrótce marszem Chjeno-Piasta na Warszawę, był czymś w rodzaju zlananego echa „marszu na Rzym”.

Co zaś najważniejsza, poza tęsknotą do dyktatury kryła się w endecji ta sama żądza zerowania na majątku publicznym, jaka tryumfowała w pewnych bardzo wysokich sferach fasyzmu, wspierających dyktaturę Mussoliniego: w tych, mianowicie, sferach w które dziś

nieublagany skalpel śledztwa zapuszcza sprawiedliwość karną, dźwigającą się z ponad krwawych, a wciąż nieopgrzebanych jeszcze zwłok Matteottiego.

Fasyzm włoski kończy bowiem swą tryumfalną linię na tem, od czego polska jego parodia rozpoczęła swój pochód: kończy potknięciem się o krew swej ofiary, gdy tymczasem endecja potknęła się o trumnę Narutowicza zaraz u wstępu swoich marzeń o władzy i... wszechwładzy.

W Polsce padł ofiarą gwałtu wybraniec Rzeczypospolitej; we Włoszech legł poseł narodu: krew obu ofiar, mimo różnych i obcych sobie okoliczności, w jakich została przelana, pozostanie wymownym przyczynkiem do dziejów dyktatury we Włoszech i dziejów jej refleksu w Polsce.

Z uwagi na owe właśnie refleksy, obce w naszym kraju, obowiązkiem publicystyki polskiej jest najwyższa czujność w śledzeniu życia politycznego na Zachodzie.

Kryzys, jaki przechodzi obecnie rząd włoski w związku z ogólnym kryzysem partji, której był wykładnikiem, stanowi zjawisko szczególniejszej wagi. Konsekwencje kryzysu tego sięgną, być może, bardzo daleko. W doniosłości wpływu swego na fluktuacje walki społeczno-politycznej, jaka toczy się w całej Europie, przesilenie fasyzmu nie mniejszą może odegrać rolę od tego przesilenia, jakie po ostatnich wyborach wstrząsnęło Francją.

Faktem jest, że olbrzymia władza, jaką skupił w swych rękach dyktator włoski, służy mu dzisiaj do jednego tylko celu: aby aresztować i do więzienia wtrącać swych przyjaciół, stronników, współpracowników w rządzie; swych redaktorów, swoją czarną bract faszystowską, udekorowaną przez siebie

UWAGA! Proszę Pana!

Co Pan tak w ostatnim czasie utył?

Bo proszę Pana, od czasu jak żona moja podaje mi do stołu

MASŁO firmy **St. Jeżewicz**
 ulica Trauguta (Krótka) No 8

tyję z dniem każdym coraz więcej.—Ostatnio żona zamówiła nawet większą ilość masła na zimę, które częściowo wybierać może w stanie zupełnie świeżym do kwietnia przyszłego roku.—Masło jest bardzo dobre, a cena przystępna. Radzę więc Panu tylko masło tej firmy, a wygląd pański również się poprawi.

6170-2

ODEON

„KARUZELA ŻYCIA”

6 aktów z życia cyrkowego. Reżyser: **Dymitr Buchowiecki** — Inscenizator filmu „PIOTR WIELKI”.
 Wytwórnia: **Swenska—Stockholm.**

W rolach głównych: **Aud Egede Nissen,** Alfons Fryland, Jakob Tiedtke, Ferry Sykla.

Nad program **Dziennik Gaumont'a** Kinematograficzna ilustracja najświetszych wszechświatowych wydarzeń.

Początek przedst. o 6. Ceny miejsc: III zł. 1.20, II zł. 2.00, I zł. 2.50.

Muzykalna Łódź „Helenów”

Dziś **CZWARTEK, Wielki Koncert Symfoniczny**
 d. 26 b. m. o g. 8 wiecz.
 pod dyrekcją **TEODORA RYDERA.**

W programie m. in.: Wagner: „Śpiewacy Norymberscy”. Litolf: Uwertura „Robespierre”. Kalinnikow: Symfonia G moll. Liszt: Les Préludes (poemat symfon.)

Od godz. 7 **Koncert Popularny** pod kier. I-go koncertmistrza **p. M. Chwafa**

Komunikacja tramwajowa zapewniona do północy. 6167-1

świeżymi odznakami zasług, tytułami nowej arystokracji, medalami świeżego bohaterstwa.

Dyktatura obnażyła przed krajem swoją odwrotną stronę, i — naród wzdrygnął się na widok tego, co ujrzal.

Pod złotymi medalami zasługi wojennej taill się dezertery z pola zwykłej etyki i uczciwości. Poza karnością pozorną grasowała swawola i samowola. Pod tytułami ekscelencji czaiła się niewybredna żarłoczność rozkielznanej bestji ludzkiej.

Ten, który zapragnął wyrósć głową ponad przedstawicielstwo narodu, spadł poniżej zgrai rabusiów i łobuzków, którzy z jego dyktatury uczynili

wdzięczny parawan bezkarności dla swego rozboju.

Fasyzm, w osobie swych najwyższych stopni hierarchicznych, stanął oko w oko z dołkliwą prawdą dziejową; nie chciał on zdawać sprawy ze swej działalności wobec parlamentu, reprezentującego wolną wolę narodu, przeto patrzeć musi, jak towarzysze jego składać będą sprawę przed sędzią śledczym i prokuratorem.

Ale czyż tak elementarną prawdę trzeba było zdobywać aż marszem na Rzym?

Odpowiedź na to pytanie da niebawem naród włoski, a sposób w jaki odpowie, będzie nieobojętny także i dla Polski.

J. Przemyski.

Grand-Kino

Dziś wielka premiera!

„ZAKAZANE MIASTO”

Muzyka ściśle dostosowana do treści obrazu. Początek o godz. 5 po południu, ostatni seans o g. 9,30 wiecz.

Dramat egzotyczny w 6 wielkich aktach. Świetna realizacja Sydney'a Franklina i koncertowa gra całego zespołu z niezrównaną Normą Talmadge oraz Thomasem Meighan na czele stawiają „Zakazane Miasto” w rzędzie najpiękniejszych arcydzieł ekranowych.

„Scala Varieté”

Dziś, jutro i pojutrze

Ceny niższe o 50%

Wejście tylko Zł. 1,50.—. Krzesła i łóżka od Zł. 2 do 5.

Nadzwyczajny Program No 2.

20 solowych atrakcji 20.

Bilans Banku Handlowo-Przemysłowego w Łodzi, Sp. Akc.

Stan czynny.	w dniu 31 grudnia 1923 r.	Stan bierny.
Gotowizna:		Kapitał zakładowy
a) w kasie	21.248.721.409.—	„ zasobowy
b) w Polsk. Kraj. Kasie Poż.	9.002.844.000.—	Rachunki przekazowe
c) w Pocz. Kasie Oszczędn.	750.475.410.—	Redyskonto weksli
Pieniądze zagraniczne	4.871.548.900.—	Korespondenci „Loro”
Przekazy i weksle zagraniczne	7.987.268.524.—	„ „ „Nostro”
Papiery procentowe własne:		Rachunki z Oddziałami
a) państwowe	1.656.719.304.—	Podatki skarbowe
b) listy zastawne i akcje	3.529.728.796.—	Wierzyciele za inkaso
Weksle zdyskontowane	78.567.632.849.—	Niepodniesiona dywidenda
Pożyczki pod zastaw pap. proc.	1.426.913.150.—	Polecenia korespondentów
Korespondenci „Loro”	55.096.422.919.—	Różne rachunki
„Nostro”	84.773.994.715.—	Rrocenty i prowizje na r. 1924
Dokumenty do inkasu	38.915.767.653.—	Zysk za 1923 rok
Nieruchomości	1.404.981.495.—	
Rachunki z Oddziałami	43.134.536.374.—	
Różne rachunki	4.096.772.823.—	
	356.464.328.321.—	

Winien. Rachunek zysków i strat.

Koszty handlowe	77.417.851.146.—	Procenty i prowizje pobrane	121.363.883.254.02
Procenty i prowizje zapłacone:	6.496.607.319.02		
Zysk za 1923 rok	37.449.424.789.—		
	121.363.883.254.02		121.363.883.254.02

BENZYNE

lekka samochodowa

-ELIBOR-

S-ka Akc. Handlowo-Przemysłowa
Ł. J. BORKOWSKI
Sklep: ul. Piotrkowska № 48 tel. 84. Skład: ul. Kilińskiego № 70 tel. 175.

Dr. S. Kantor

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i włosów w. ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej. Godz. przyjęcia: od 8-9 6-8 w. Dla pań 5-5 855-1 z

Dr. med.

Wł. Polakowski ginekolog-akuszer mieszka obecnie ul. Piotrkowska 113 przyjm. od 5-6.

Pensjonat

M. Basilejskiej w Poddebnie pod Tuszymem. Miejscowość nadzwyczaj zdrowa, lesista. Mieszkania suche, słoneczne, kuchnia wykwintna. Dla młodzieży i dzieci troskliwa opieka. Cena od 15 do 20 milj. Dla dzieci połowa. Wiadomość na miejscu u gospodarza Jana Labuka. 6107-2-z

Odstępnie

duży pokój w Krynicy od 1-go lipca, w willi „Trzech róż”. Wiadomość: Piotrkowska 55, dorozorca wskaże. 6111-3-z

Ostrzeżenie.

Zagubiono 2 weksle in blanco na miliard marek każdy. Wyst. Tuszyńskie Stow. Spożywców w Tuszymie na zlecenie Józefa Domanowicza. Ostrzeżenie przed nabyciem tych weksli. Zastrzeżenie prawne zrobione. 182-1

Okazja!

Natychmiast do sprzedania **MOTOCYKL**

Okazja!

„Harley Davidson” 12 K. M. z koszykiem po kapitalnym remoncie. Cena 1.600 zł. Al. Kościuszki Nr. 68, Szkoła szoferów, Y. M. C. A. 6122-1

Ogłoszenia drobne

Po 6 groszy za wyraz. Dla poszukujących pracy 5 grosze za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 30 gr.

Nauka i wychow.

absolwent Niemieckiego Gimnazjum w Zoppo; przyjmie tam lekcje. Oferty sub. „Okazja” „Głos Polski” 97-5-n

Posady i prace.

poszukiwane doskonały auto-monter, dobry szofer, posiadający najlepsze świadectwa poszukuje posady. Łaskawe oferty uprasza się skierować do Adm. „Głosu” sub. „Wędrak” 155-5 pp

IMPORT BAWĘŁNY!

Nowa bezpośrednia linia między Ameryką a Gdańskiem. NORWAY MEXICO GULF LINE, CHRISTIANIA SWEDISH AMERICA MEXICO LINE, GOTHENBURG TRANSATLANTIC STEAMSHIP COMPANY, GOTHENBURG

stałą komunikację miesięczną

nowoczesnymi szybkobieżnymi parowcami
NEW ORLEANS)
GALVESTON) — GDANSK
HOUSTON)

s/s „BRAHEHOLM” (7000 tonn) przyjmuje ładunki w New-Orleansie i Galvestonie w pierwszej połowie lipca. s/s „LOUISIANA” (7000 tonn) przyjmuje ładunki w New-Orleansie i Galvestonie w drugiej połowie sierpnia. Najtańsza i najkrótsza droga dla IMPORTU do ŁODZI. Czas trwania transportu morskiego ok. 20 dni. Przeladunek w Gdańsku i transport do Łodzi ok. 5 dni. W Gdańsku są do dyspozycji własne, wielkie nowoczesne składy do zamagazynowania bawełny, sprawdzania wagi i ciągnięcia próbek.

STAWKI, jak również informacje wszelkiego rodzaju, udzielają JENERALNI AGENCI dla Gdańska i Polski:

Bergenske Baltic Transports, Ltd., Gdańsk, Hundegasse 89. Bergenske Baltyckie Transporty w Polsce, Sp. Akc., Łódź, Kilińskiego 43, telefon 9-72. Bergenske Baltyckie Transporty w Polsce, Sp. Akc., Warszawa, Aleje Jerozolimskie 36. Adres telegr.: „BERGENSKE”. AJENCI PORTOWI: NEW-ORLEANS, Trostdal Plant & Lafonta, adres tel. „PLANT”. GALVESTON, Fowler & Mc Vittie, adres telegr. „EDWIN”. SAVANNAH, Trostdal, Plant & Lafonta, adres telegr. „TROSDAL”. BEZ ŻEGLUGI PASAŻERSKIEJ. 5825-10

Zapisy do nowopowstającej średniej Szkoły Przemysłowej

Tow. Szerzenia Oświaty i Wiedzy Technicznej wśród Żydów w Łodzi, Pomorska 48, na wydziały: tkacki, elektrotechniczny i mechaniczny trwać będą przed wakacjami do 10-go lipca, po wakacjach — od 20 sierpnia do 1 września. Egzaminy wstępne 2 września r. b. Kancelaria czynna od 10—12 prócz sobót i niedziel. Czesne—20 zł. miesięcznie. Niezamożni korzystają z ulg. 6169-2

KAWĘ PEDICURE

świeżo paloną we wtorki i piątki, zarówno w wyborowych jak w najtańszych gatunkach polecają Bracia IGNATOWICZ Piotrkowska 96. Tel. 8-33. 750-2

FREBLANKI

do 6-cio letniej dziewczynki. Zgłaszać się z świadectwami: Andrzejka 24 m. 10, od 4—4½ pp. 172-3

RABKA

2 pokoje z kuchnią i werandą, słoneczne, od 1 sierpnia do 1 października do wynajęcia. Oferty sub. „Rabka”, „Głos Polski”. 6166-2

Poszukuję 4-ro lub 5-o pokojowego mieszkania

w śródmieściu. Pośrednictwo pożądanę. Oferty proszę składać w Adm. „Głosu” pod „F. H.” 180-1

2 mieszkania

do odstąpienia 5 i 4 pok. z wygodami i telefonem w dobrym punkcie śródmieścia. Tamże 2 szafy korzystnie (do nabycia. Zgłoszenia sub. „SERJO” w „Głosie” 158-1

Mamka

ze zdrowym pokarmem poszukiwana od zaraz. Zgłosić się na ulicę Narutowicza 44, mieszk. 25. 59-2

-KASA-

ogniotrwała do sprzedania. — Cena 500 zł. Bernard Debich, Pabjanice, Zamkowa 35. 160-3

Na raty 12 miesięczne. Na raty

Meble tanie

modne i stylowe. Całe komplety oraz pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym zakładzie podług najnowszych modeli, jakoteż przyjmujemy wszelkie reperacje i odświeżanie mebli. Uwaga! Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie. 87-4 Franciszek Krzyżowski i S-ka Zakład stolarski w Łodzi ul. Napiórkowskiego № 7, przy Górnym Rynku